

Wat Klaver verzwijgt: werkenden zijn bij hem zwaarder de pineut dan bij het kabinet. En: werklozen met veel kinderen worden beloond

Posted on 7 november 2026 by John Knieriem

Klaver verwijt het kabinet 6 miljard lastenverzwaring voor werkenden. Maar zijn eigen verkiezingsprogramma verhoogt de lasten voor werkenden met ruwweg 15 miljard per jaar, zo volgt uit de CPB-doorrekening. Wie werkt, betaalt de prijs en werklozen met grote gezinnen – dat zijn relatief vaak allochtonen – gaan erop vooruit.

Jesse Klaver maakt zich al weken druk om de werkende Nederlander. Het kabinet-Jetten legt werkenden aan het eind van deze kabinetsperiode zo'n 6 miljard euro per jaar aan lastenverzwaring op, rekende hij voor. 'Iedereen moet bijdragen. Niet alleen de werkenden', zei hij woensdag in de Tweede Kamer.

Het lijkt alsof Klaver opkomt voor de hardwerkende Nederlander, maar als zijn eigen

verkiezingsprogramma zou worden uitgevoerd, worden de lasten voor werkenden met ruwweg 15 miljard euro per jaar verhoogd. Anders gezegd: Klaver wijst op de splinter van 6 miljard in het oog van Jetten, maar ziet niet de balk van 15 miljard in zijn eigen oog. Daarmee verdwijnt zijn hele geloofwaardigheid als verdediger van de hardwerkende Nederlander.

Die 6 miljard is bruto gerekend: de hogere tarieven en de beperkte inflatiecorrectie in box 1, zonder de lagere zorgpremie die er volgens het CPB tegenover staat. Als we het Pro-verkiezingsprogramma ook zo benaderen, zien we dat alleen al de bepleite lagere arbeidskorting, het nieuwe schijvenstelsel en de pensioenaftopping de lasten op arbeid verzwaren met 24,5 miljard per jaar in 2030. Dat becijferde het Centraal Planbureau (CPB), dat het programma van GroenLinks-PvdA vorig jaar doorrekende. Vier keer wat Klaver het kabinet verwijt.

In het programma van Klaver krijgt iedereen wel een basiskorting, een nieuwe korting voor ieder huishouden; daarover straks meer. Maar ook na die korting blijft er voor wie werkt een rekening over van ruwweg 15 miljard euro per jaar. De werkende die hij op het spreekgestoelte verdedigt, wordt in zijn eigen programma vele malen harder gepakt dan wat het kabinet nu voorstelt.

Wat de werkende inlevert

De arbeidskorting, de korting die je alleen krijgt als je werkt, gaat in de Pro-plannen omlaag: 10 miljard lastenverzwaring. Een nieuw schijvenstelsel voor de inkomstenbelasting verhoogt de tarieven tot 55 procent: 10,4 miljard extra lasten voor midden- en hoge inkomens, volgens het CPB. Over het deel van het inkomen boven 90.000 euro kan niemand nog met belastingvoordeel pensioen opbouwen: 4,1 miljard. De hypotheekrenteaftrek wordt in twaalf jaar afgeschaft: 4,2 miljard. En de kinderbijslag, het kindgebonden budget en de zorgtoeslag verdwijnen: 17,6 miljard euro die afgewenteld wordt op de Nederlander.

Dan de grootste post, en die lijkt optisch een verlaging maar is dat niet. De nominale zorgpremie gaat naar 600 euro per jaar, ruim duizend euro per volwassene minder. Dat gat wordt gevuld door de werkgeversbijdrage aan de zorg te verhogen: het CPB noemt het een verschuiving van lasten van gezinnen naar bedrijven van 14,2 miljard euro.

Klaver zal zeggen dat de lastenverzwaring in zijn programma 'met name voor

bedrijven' is, zoals het CPB schrijft. Maar het CPB legt de bom onder dat argument: de hogere lasten op arbeid voor bedrijven worden afgewenteld op werknemers. Een werkgever die 14 miljard extra aan de zorgpremie kwijt is, moet dat betalen uit de loonruimte voor de werknemers. De werknemer droeg die premie al, krijgt haar nu als cadeau gepresenteerd en betaalt haar vervolgens terug met loon dat niet stijgt.

Verder: spaargeld en beleggingen verhuizen van box 3 naar box 1, waardoor de belasting in de meeste gevallen een stuk hoger ligt. Boven een miljoen komt daar 1 procent vermogensbelasting per jaar bij. Erfgenamen gaan meer betalen: 30 procent tot anderhalve ton, 40 procent daarboven. Een kilometerheffing van 7,6 miljard vervangt de wegenbelasting, plus een vignet van 100 euro per auto. De assurantiebelasting stijgt van 21 naar 25 procent. De ouderenkorting en de heffingskorting voor AOW'ers worden afgeschaft, 10,2 miljard, en vervangen door een 'ouderenvoordeel' dat vooral de lagere pensioenen bedient en boven 45.000 euro inkomen wordt afgebouwd.

Wat de werkende terugkrijgt

Tegenover al deze verzwaringen komt één nieuwe 'verzilverbare basiskorting': 2320 euro per huishouden, 2400 extra voor een alleenstaande ouder, en per kind 3840 tot 4320 euro, zonder beperking op het aantal kinderen. Kosten: 31,4 miljard euro, plus 3,1 miljard voor een hogere algemene heffingskorting.

Per saldo gaan huishoudens er dus 0,4 miljard op achteruit. Het CPB telt 13,8 miljard lastenverlichting, maar daar moet 14,2 miljard van af: de zorgpremie die de werkgever voortaan betaalt en die de loonruimte in het bedrijfsleven opeet.

Daar komt bovenop dat huishoudens volgens het CPB per saldo 4,7 miljard inleveren op toeslagen en uitkeringen: 18,2 miljard verdwijnt, 13,5 miljard komt ervoor in de plaats. De huishoudens van Nederland staan in het programma van Klaver dus ruim 5 miljard euro per jaar in de min. Het hardst raakt hij de werkende met geen of weinig kinderen. Een tweeverdienend stel zonder kinderen levert arbeidskorting en hypotheekrenteaftrek in en krijgt daarvoor 2320 euro basiskorting terug. Zijn buurman in de bijstand met vier kinderen krijgt ruim 19.000 euro. Dat verstaat Pro dus onder werken dat moet lonen.

Eenduidige winnaar

De basiskorting krijgt iedereen. Ook wie geen belasting betaalt, krijgt het bedrag uitgekeerd. Een gezin met vier kinderen tussen 6 en 17 ontvangt ruim 19.000 euro per jaar, een alleenstaande ouder met vier kinderen ruim 21.000, of iemand nu werkt of niet. De kinderbijslag die het vervangt is nu zo'n 1200 tot 1700 euro per kind per jaar.

Daarbovenop gaan bijstand en alle andere uitkeringen 5,7 procent omhoog, de kostendelersnorm verdwijnt, de WW duurt weer twee jaar en kinderopvang wordt gratis voor iedereen. Van de 13,5 miljard nieuwe uitgaven gaat zo bijna 11 miljard naar mensen zonder bijdrage aan het arbeidsproces, van bijstand tot AOW. Huishoudens als geheel 5 miljard in de min, niet-werkenden 11 miljard in de plus: voor wie werkt komt de rekening daarmee op ruwweg 15 miljard euro per jaar.

De winnaar is dus eenduidig: het grote gezin zonder werk. Welke gezinnen dat zijn, laat het CBS zien. Van alle Nederlanders van Nederlandse herkomst in de werkende leeftijd zit 2,3 procent in de bijstand. Van de mensen die in Turkije geboren zijn is dat 13 procent, van de mensen die in Marokko geboren zijn 20 procent: bijna één op de vijf.

Bij alleenstaande ouders loopt het helemaal uit elkaar. Van de alleenstaande ouders van Nederlandse herkomst zit 6 procent in de bijstand. Van de alleenstaande ouders die in Turkije geboren zijn een derde, van de alleenstaande ouders die in Marokko geboren zijn 41 procent. Vrouwen die in Marokko geboren zijn, krijgen bovendien twee derde meer kinderen dan vrouwen van Nederlandse herkomst. Veel kinderen en geen baan: dat wordt door Pro beloond.

Het CPB vat het als volgt samen: lage inkomens, en met name uitkeringsgerechtigden, profiteren, en betaald werk wordt per saldo minder aantrekkelijk. Op termijn krimpt de werkgelegenheid daardoor met 3 procent, gemeten in gewerkte uren.

Zo wordt het verdienvermogen van Nederland uitgehold. Nieuw is het niet. In 2023 rekende het CPB voor GroenLinks-PvdA uit dat uitkeringsgerechtigden er 7 procent per jaar op vooruitgingen en werkenden 2,1. De lijn is al jaren dezelfde.

Krokodillentranen

Klaver huilt om de werkenden. Het zijn krokodillentranen. De 6 miljard euro van Jetten noemt hij onverteerbaar; de vijftien miljard euro die Pro bij de werkenden ophaalt, heet solidariteit. Dat is de keuze van Klaver.

Wie dit weet, kan zijn kritiek op het belastingplan van het kabinet niet langer serieus nemen. Een partijleider die thuis 15 miljard aan lastenverzwaring voor werkenden klaar heeft liggen, heeft het recht verspeeld om in de Kamer te klagen over 6 miljard.

Wynia's Week *verschijnt 156 keer per jaar en wordt* ***volledig mogelijk gemaakt*** *door de donateurs. Doet u mee?* ***Doneren kan zo****.* ***Hartelijk dank!***